EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 12 14
COM(2020) 802 final

2020/0354 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, Šalių susitikimuose

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, Šalių susitikimuose.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Susitarimas dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti

Susitarimas dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti (toliau – Susitarimas), yra pirmasis privalomas tarptautinis susitarimas, konkrečiai skirtas neteisėtos, nedeklaruojamos ir nereglamentuojamos (NNN) žvejybos klausimams spręsti.

Jo pagrindinis tikslas – užkirsti kelią NNN žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, neleidžiant NNN žvejybos veiklą vykdantiems laivams naudotis uostais ir pateikti sužvejotą laimikį rinkai. Taip Susitarimu sumažinama paskata tokiems laivams toliau vykdyti veiklą ir kartu užkertamas kelias žvejybos produktų, gautų vykdant NNN žvejybą, patekimui į nacionalines ir tarptautines rinkas. Veiksmingai įgyvendinant Susitarimą galiausiai prisidedama prie ilgalaikio jūrų gyvųjų išteklių ir jūrų ekosistemų išsaugojimo bei tausaus naudojimo. Susitarimo nuostatos taikomos žvejybos laivams, norintiems įplaukti į valstybės, kuri nėra jų vėliavos valstybė, uostą.

Derybos dėl Susitarimo vyko Maisto ir žemės ūkio organizacijoje (FAO), kurios narė yra Europos Sąjunga. 2009 m. lapkričio 22 d. vykusioje FAO konferencijos 36-ojoje sesijoje jis buvo patvirtintas Rezoliucija Nr. 12/2009 pagal FAO įstatų XIV straipsnio 1 dalį. Susitarimas įsigaliojo 2016 m. birželio 5 d. ir šiuo metu prie jo prisijungusios[1] 67 Šalys.

2011 m. Europos Sąjunga viena pirmųjų tapo Susitarimo šalimi[2].

2.2. Šalių susitikimas

Šalių susitikimas yra pagal Susitarimą sprendimus priimantis organas, kuris posėdžiauja kas dvejus metus arba dažniau, jei taip nusprendžia[3].

Susitarimo 24 straipsnio 2 dalyje taip pat nustatyta, kad praėjus ketveriems metams nuo Susitarimo įsigaliojimo, FAO sušaukia Šalių susitikimą, kuriame peržiūrimas ir įvertinamas šio susitarimo veiksmingumas siekiant jo tikslo[4]. Prireikus Šalys nusprendžia dėl tolesnių tokių susitikimų.

---

1 2020 m. spalio mėn. http://www.fao.org/port-state-measures/background/parties-psma/en/

2 2011 m. birželio 20 d. Tarybos sprendimas (ES) 2011/443 dėl Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, patvirtinimo Europos Sąjungos vardu (OL L 191, 2011 7 22, p. 1).

3 Šalių susitikimų darbo tvarkos taisyklių 5.1 taisyklė.

4 Šis susitikimas, kurį turi rengti ES, turėjo įvykti 2020 m., bet dėl COVID-19 buvo atidėtas iki 2021 m.

Neeiliniai Šalių susitikimai taip pat gali būti rengiami kitu laiku, jei Šalys mano esant tai reikalinga, arba bet kurios Šalies rašytiniu prašymu[5].

2.3. Šalių susitikime priimami sprendimai

Šalių susitikimas turi įgaliojimus priimti priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti ir kurios susitariančiosioms šalims yra privalomos.

Iš esmės Šalys priima sprendimus bendru sutarimu, tačiau jei pirmininkas nustato, kad visos pastangos pasiekti bendrą sutarimą išnaudotos, sprendimas priimamas paprasta balsavusiųjų balsų dauguma[6].

Šalių susitikimų darbo tvarkos taisyklių pakeitimai gali būti priimami bendru sutarimu, o jei bendro sutarimo pasiekti nepavyksta, sprendimas priimamas dviejų trečdalių balsavusiųjų balsų dauguma, jei tokia balsų dauguma yra daugiau kaip pusė visų Šalių[7]. Sąjunga turi dalyvavimo ir balsavimo teises.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Siūloma, kad pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Šalių susitikimuose, būtų nustatyta laikantis dviejų pakopų požiūrio. Tarybos sprendimu nustatomi daugiametės Sąjungos pozicijos priėmimo pagrindiniai principai bei gairės, paskui ši pozicija prieš kiekvieną susitikimą koreguojama neoficialiais Komisijos dokumentais ir jie aptariami Tarybos darbo grupėje.

Šiuo metu šio požiūrio taip pat laikomasi regioninėse žvejybos valdymo organizacijose (RŽVO) ir nustatant poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi tuose susitikimuose.

Į šį sprendimą įtraukti bendros žuvininkystės politikos (toliau – BŽP) principai ir gairės, nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1380/2013[8] ir jis grindžiamas Reglamentu (EB) Nr. 1005/2008 nustatyta Bendrijos sistema, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti. Sprendime atsižvelgiama į Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis[9], 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo[10], 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1241 dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones[11] ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 404/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, įgyvendinimo taisyklės[12], nuostatas.

---

5 Šalių susitikimų darbo tvarkos taisyklių 5.2 taisyklė.

6 Šalių susitikimų darbo tvarkos taisyklių 7.2 ir 7.3 taisyklės.
Organizacijos bendrųjų taisyklių XVII straipsnio 3 dalies a punktas.

7 Šalių susitikimų darbo tvarkos taisyklių 13 taisyklė.

8 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

9 OL L 343, 2009 12 22, p. 1.

10 OL L 347, 2017 12 28, p. 81.

11 OL L 198, 2019 7 25, p. 105.

12 OL L 112, 2011 4 30, p. 1.

Šiame sprendime taip pat atsižvelgiama į tarptautinius ES įsipareigojimus pagal 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją (UNCLOS), 1995 m. rugpjūčio 4 d. Jungtinių Tautų susitarimą, susijusį su vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklių ir toli migruojančių žuvų išteklių išsaugojimu ir valdymu (JT susitarimas dėl žuvų išteklių), 1993 m. lapkričio 24 d. Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos Susitarimą dėl skatinimo žvejybos laivams atviroje jūroje laikytis tarptautinių išsaugojimo ir valdymo priemonių (FAO priemonių laikymosi susitarimas), taip pat kitus atitinkamus daugiašalius ir dvišalius susitarimus.

Šis sprendimas atspindi tikslus, nustatytus Komisijos komunikate dėl bendros žuvininkystės politikos išorės aspekto[13] ir susijusiose Tarybos išvadose, Tarybos išvadose dėl vandenynų ir jūrų[14], Tarybos išvadose[15] dėl Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos bendro komunikato „Tarptautinis vandenynų valdymas. Mūsų vandenynų darnaus valdymo darbotvarkė“[16], įskaitant dėl bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis įgyvendinant Susitarimą dėl uosto valstybės priemonių. Sprendime taip pat atsižvelgiama į ES jūrų saugumo strategijos[17] ir peržiūrėto jos įgyvendinimo veiksmų plano[18] aspektus, susijusius su NNN žvejyba.

Galiausiai Susitarimas grindžiamas Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“[19] pateiktu pareiškimu, kad ji visiškai netoleruos neteisėtos, nedeklaruojamos ir nereglamentuojamos žvejybos, – šis tikslas vėliau buvo dar kartą patvirtintas dviejuose Komisijos komunikatuose „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija“[20] ir „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“[21] .

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[22].

---

13 KOM(2011) 424, 2011 7 13.
14 14249/19, 2019 11 19.
15 7348/1/17 REV 1, 2017 3 24.
16 JOIN(2016) 49 *final*, 2016 11 10.
17 Europos Sąjungos Tarybos dok. 11205/14, 2014 6 24.
18 Europos Sąjungos Tarybos dok. 10494/18, 2018 6 26.
19 COM(2019) 640 *final*, 2019 12 11.
20 COM(2020) 380 *final*, 2020 5 20.
21 COM(2020) 381 *final*, 2020 5 20.
22 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014: 2258, 61–64 punktai.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šalių susitikimas yra susitarimu, t. y. Susitarimu dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, įsteigtas organas.

Aktai, kuriuos raginama priimti Šalių susitikime, yra teisinę galią turintys aktai. Numatomi Šalių susitikimo aktai bus privalomi pagal tarptautinę teisę ir gali labai paveikti ES teisės aktų turinį, būtent:

- Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008, nustatančio Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai (NNN) žvejybai[23];
- Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis[24];
- 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo[25];
- 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1241 dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones[26];
- Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 404/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, įgyvendinimo taisyklės[27].

Tačiau numatomais aktais susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su žuvininkyste. Reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 yra teisinis principų, į kuriuos turi būti atsižvelgta šioje pozicijoje, pagrindas.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 43 straipsnio 2 dalis.

---

[23] OL L 286, 2008 10 29, p. 1.
[24] OL L 343, 2009 12 22, p. 1.
[25] OL L 347, 2017 12 28, p. 81.
[26] OL L 198, 2019 7 25, p. 105.
[27] OL L 112, 2011 4 30, p. 1.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 43 straipsnio 2 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

2020/0354 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, Šalių susitikimuose

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Sąjunga Tarybos sprendimu (ES) 2011/443[1] patvirtino Susitarimą dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti (toliau – Susitarimas), dėl kurio derybos vyko vadovaujant Maisto ir žemės ūkio organizacijai (FAO), kurios narė yra Sąjunga. Susitarimas įsigaliojo 2016 m. birželio 5 d.;

(2) Šalių susitikimas yra pagal Susitarimą sprendimus priimantis organas ir turi įgaliojimus priimti Šalims privalomas priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti. Susitikimas rengiamas kas dvejus metus arba dažniau, jei Šalys taip nusprendžia;

(3) Susitarimo 24 straipsnio 2 dalyje taip pat numatyta, kad praėjus ketveriems metams nuo Susitarimo įsigaliojimo, FAO sušaukia Šalių susitikimą, kuriame peržiūrimas ir įvertinamas Susitarimo veiksmingumas siekiant jo tikslo. Prireikus Šalys nusprendžia dėl tolesnių tokių susirinkimų. Neeiliniai Šalių susitikimai taip pat gali būti rengiami kitu laiku, kaip Šalys mano esant tai reikalinga, arba bet kurios Šalies rašytiniu prašymu;

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pirmajame Susitarimo šalių Susitarimo peržiūros posėdyje[2], kaip nustatyta Susitarimo 24 straipsnio 2 dalyje, ir trijuose vėlesniuose kas dvejus metus vykstančiuose Šalių susitikimuose ir visuose susijusiuose tarp sesijų vykstančiuose susitikimuose dėl šio klausimo nuo dabartinės pozicijos priėmimo, nes pagal Susitarimą priimtos priemonės bus privalomos Sąjungai ir gali turėti lemiamos įtakos Sąjungos teisės aktų, t. y. Tarybos reglamentų (EB) Nr. 1005/2008[3] ir (ES) Nr. 1224/2009[4], Europos Parlamento

---

1 2011 m. birželio 20 d. Tarybos sprendimas (ES) 2011/443 dėl Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, patvirtinimo Europos Sąjungos vardu (OL L 191, 2011 7 22, p. 1).

2 Šiuo metu planuojamas 2021 m. gegužės 31 d. – birželio 4 d.

3 OL L 286, 2008 10 29, p. 1.

4 OL L 343, 2009 12 22, p. 1.

ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2403[5] ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 404/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009, nustatančio Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, įgyvendinimo taisyklės[6], turiniui;

(5) atsižvelgiant į tai, kad nustatant Sąjungos poziciją turi būti atsižvelgta į naujus pokyčius, remiantis prieš Šalių susitikimus arba jų metu pateikta aktualia informacija, laikantis Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto lojalaus Sąjungos institucijų bendradarbiavimo principo, taip pat turėtų būti nustatytos procedūros, pagal kurias kasmet tikslinama Sąjungos pozicija, kurios turi būti laikomasi pirmajame Susitarimo peržiūros posėdyje, kaip nustatyta Susitarimo 24 straipsnio 2 dalyje, ir trijuose vėlesniuose kas dvejus metus vykstančiuose Šalių susitikimuose ir visuose susijusiuose tarp sesijų vykstančiuose susitikimuose;

(6) pagrindinis Susitarimo tikslas – užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai (NNN) žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, neleidžiant NNN žvejybos veiklą vykdantiems laivams naudotis uostais ir pateikti sužvejotą laimikį rinkai. Taip Susitarimu sumažinama paskata tokiems laivams toliau vykdyti veiklą ir kartu užkertamas kelias žvejybos produktų, gautų vykdant NNN žvejybą, patekimui į nacionalines ir tarptautines rinkas;

(7) NNN žvejyba yra viena iš didžiausių grėsmių tausiam gyvųjų vandens išteklių naudojimui, ir dėl jos kyla pavojus pačiam Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos pagrindui ir tarptautinėms pastangoms skatinti geresnį vandenynų valdymą;

(8) Susitarimo šalių susitikimas yra atsakingas už priemonių, skirtų Susitarimo įgyvendinimui užtikrinti, taip užtikrinant ilgalaikį jūrų gyvųjų išteklių ir jūrų ekosistemų išsaugojimą ir tausų naudojimą, priėmimą. Sąjunga turėtų aktyviai, veiksmingai ir konstruktyviai dalyvauti šiuose susitikimuose, kad užtikrintų Susitarimo įgyvendinimą ir skatintų tarptautinį bendradarbiavimą kovos su NNN žvejyba srityje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, Šalių susitikimuose, yra nustatyta I priede.

Nustatytos pozicijos turi būti laikomasi pirmajame Susitarimo peržiūros posėdyje, kaip nustatyta jo 24 straipsnio 2 dalyje, tai pat trijuose vėlesniuose kas dvejus metus vykstančiuose Šalių susitikimuose ir visuose susijusiuose tarp sesijų vykstančiuose susitikimuose.

2 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjunga turi laikytis 1 straipsnio antroje pastraipoje nurodytuose Susitarimo šalių susitikimuose, kasmet tikslinama laikantis II priedo.

---

5 OL L 347, 2017 12 28, p. 81.
6 OL L 112, 2011 4 30, p. 1.

3 straipsnis

I priede nustatytą Sąjungos poziciją įvertina ir prireikus, remdamasi Komisijos pasiūlymu, ne vėliau kaip iki Susitarimo šalių susitikimo, vyksiančio po 1 straipsnio antroje pastraipoje nurodyto trečiojo kas dvejus metus rengiamo susitikimo, peržiūri Taryba.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas